

Høring Nasjonal veileder for vanedannende legemidler

Tilsvar fra Norsk forening for fysikalsk medisin og rehabilitering (NFFR), Den Norske Legeforeningen.

Norsk forening for fysikalsk medisin og rehabilitering ønsker å berømme Helsedirektoratet for dette arbeidet med å samle to veiledere til en. Det er ryddige kapitler. Når man leser veilederen som helhet er det mye gjentakelser, men vi ser at det er nødvendig for at man kan slå opp på relevant kapittel og finne nødvendig informasjon i en hektisk klinisk hverdag. Dette gjør veilederen mer brukervennlig.

Det er flott at det er tydelig rolleavklaring og klare grenser for når tverrfaglige smerteavdelinger bør involveres. Det er også bra at det utarbeides god pasientinformasjon og forslag til mal på behandlingplan.

I høringen framkommer det at det anbefales ikke-medikamentelle tiltak for pasienter med smerter, særlig når den akutte tilstanden forventes å kunne bli langvarige. Mange pasienter med ikke-malign smerte har smerter i muskel- og skjelettsystemet. Muskel-skjelettlidelser utgjør en stigende andel av sykdomsbildet for befolkningen over 16 år og er årsak til 50 % av alle sykemeldinger. I globale studier over helsetap i befolkningen ligger korsrygg- og nakkesmerter på topp med andel av totalt helsetap i befolkningen på 20 %, foran angstlidelser med 6 % (Rapport 2016:1, Folkehelseinstituttet). Ca. 80 % av befolkningen oppgir å ha hatt ryggplager i løpet av livet, og rygglidelse er den vanligst årsaken til uførepensjon for personer under 40 år. De menneskelige og samfunnsøkonomiske konsekvenser er betydelige. Det framkommer av veilederen at ikke-medikamentelle tiltak bør være *mestringsorientert oppfølging ved hjelp av eksempelvis motiverende intervju, kognitiv adferdsterapi eller fysikalsk behandling*. Her kan det legges til at dersom lokale tiltak ikke er tilstrekkelig kan henvisning til spesialisthelsetjenesten ved en fysikalskmedisinsk poliklinikk vurderes. Særlig ved lokaliserte smerter kan utredning og råd om smertemestring være positivt for prognose. Tidlig avklaring og igangsetting av tiltak kan forhindre mer langvarig forløp og redusere bruk av vanedannende medikamenter.

Tromsø 04.08.20

Hilsen styret NFFR ved leder Maja Wilhelmsen